

ת"פ 20543/06/14 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מרדכי יהושע קרויזר, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20543-06-14 מדינת ישראל נ' קרויזר

בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),

ע"י עו"ד אור גבאי

נגד

מרדכי יהושע קרויזר - הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד עמית בר

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); 2 עבירות של זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 לחוק; 2 עבירות של שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק; 2 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק; 2 עבירות של ניסיון גניבה בידי מורשה, לפי סעיף 393(2) וסעיף 25 לחוק; 20 עבירות של הוצאת שיק ללא כיסוי, לפי סעיף 432(א) לחוק; ועבירה של גניבה בידי מורשה, לפי סעיף 393(2) לחוק.

2. כתב האישום המתוקן, מייחס לנאשם, אשר בכל המועדים הרלוונטיים לאישומים היה רשום בלשכת עורכי הדין של ירושלים ושימש כעורך דין, 6 אישומים, כדלהלן:

האישום הראשון

3. ביום 2.05.10 חתם הנאשם, אשר פעל כבא כוחה של עמותת "נחלת אהרון" (להלן: "העמותה") על זיכרון דברים עם חברת "רובין לנדסמן הנדסת בניין בע"מ" (להלן: "חברת לנדסמן" או "החברה"), לפיו חברת לנדסמן תגיש הצעה לרכישת זכויות בקרקע בשכונת נווה יעקב בירושלים במסגרת מכרז ים 383/2009 מתחם 21895 (להלן: "הקרקע" ו"המכרז" בהתאמה). המכרז פורסם על ידי מנהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם משרד הבינוי והשיכון. בהסכם נקבע כי חברת לנדסמן תרכוש בנאמנות את הקרקע ותבצע את עבודות הבינוי, והעמותה תתחייב לשאת בכל ההוצאות

הנדרשות. החברה פעלה בהתאם למוסכם וביום 24.06.10 זכתה במכרז.

4. בהתאם למוסכם בין החברה לבין העמותה, ביום 12.09.10 הפקיד הנאשם בבנק הדואר, בגין הוצאות הפיתוח, שיק בסכום של 12,156,883 ₪ (להלן: "שיק 1"), אשר נמשך מחשבון בבנק דיסקונט סניף כנפי נשרים בירושלים (להלן: "סניף הבנק"), הרשום על שם הנאשם בנאמנות. שיק 1 נרשם לפקודת משרד הבינוי והשיכון.

5. ביום 13.09.10 הגב' עמליה לוי, סגנית מנהל סניף הבנק, הודיעה לנאשם, במהלך שיחת טלפון, כי אין כיסוי מספיק לשיק 1. הנאשם טען כי צריכים להיות מופקדים כספים במהלך היום וסוכם ביניהם כי הם ישובו וישוחחו בצהריים. בשעות הצהריים, יצרה הגב' לוי קשר עם הנאשם וזה הודיע לה, כי לא הצליח לגייס את הכספים הנוספים, ולפיכך הוסכם כי שיק 1 יחזור עקב היעדר כיסוי מספיק. ואכן באותו היום, הוחזר שיק 1 לנוכח העדר כיסוי מספיק.

6. למחרת, התקשר הנאשם לגב' שרה צימרמן, מנהלת אגף נכסים ודיוור במשרד השיכון, ואמר לה, שעקב תקלה טכנית בלבד חזר שיק 1, ביודעו כי הדבר אינו אמת, וזאת על מנת שתיתן שהות בתשלום הוצאות הפיתוח וזכיית החברה במכרז לא תבוטל. כעבור זמן קצר יצרה הגב' צימרמן קשר עם הנאשם ואמרה לו, כי מועד התשלום פג על פי תנאי המכרז וביקשה שישלח לה הסבר לסיבת החזרת שיק 1.

7. בתגובה, שלח הנאשם לגב' צימרמן באמצעות פקס' מכתב שנחתם על ידו בו הוא ציין, ביודעו כי הדבר אינו אמת, ששיק 1 חזר עקב תקלה טכנית. כמו כן הנאשם צרף מסמך כוזב, הנחזה להיות מכתב של בנק דיסקונט וחתום בשם עמליה, אותו הנאשם זייף לבדו או באמצעות אחר ולפיו שיק 1 חזר עקב תקלה טכנית.

8. ברם, הגב' חגית גולדשטיין, חשבת משרד השיכון והבינוי, פנתה לבנק הדואר ומשיחה עמם עלה, כי שיק 1 חזר עקב היעדר כיסוי מספיק ולא מחמת תקלה טכנית. בהמשך לכך, ביום 15.09.10 ביטלה ועדת המכרזים של משרד הבינוי והשיכון את זכייתה של חברת לנדסמן במכרז, עקב אי תשלום הוצאות הפיתוח במועד שנקבע במכרז. הודעה כאמור נשלחה לנאשם ביום 16.09.10. בהתאם לכך ביום 3.10.10 בוטלה זכיית החברה גם על ידי מנהל מקרקעי ישראל והודעה על כך נשלחה לחברה ביום 4.10.10.

האישום השני[1]

9. לאחר ביטול זכייתה של החברה במכרז, יצר הנאשם קשר עם חברת "דונה - חברה להנדסה ובנין בע"מ" (להלן: "חברת דונה"), אשר זכתה במכרז ים 383/2009 בנווה יעקב מתחם 21893 (להלן: "מכרז 2") וזאת על מנת לקנות את זכויותיה במקרקעין מושא מכרז 2 (להלן: "הזכויות"). לאחר משא ומתן בין הנאשם לחברת דונה, ביום 18.11.10, נחתם בין הצדדים זיכרון דברים, לפיו יקנה הנאשם מחברת דונה את הזכויות בסכום של 72,500,000 ₪ בנוסף לעלויות התכנון שהיו לחברת דונה. לצורך השלמת העסקה וחתימה על הסכם עם חברת דונה, ביום 12.04.11 רכש הנאשם את מניות חברת "טכנובית עבודות בנייה ופיתוח בע"מ" (להלן: "חברת טכנובית") מבעליה, ובכך הפך להיות הבעלים היחיד של חברת טכנובית.

10. ביום 12.04.11 נחתם הסכם בין חברת דונה לחברת טכנובית, לפיו חברת דונה תמכור את זכויותיה לחברת

טכנובית בכפוף לאישור משרד הבינוי והשיכון ומנהל מקרקעי ישראל (להלן: "ההסכם"). במהלך המשא ומתן ועד לרגע החתימה על ההסכם בין חברת דונה לבין הנאשם, טען הנאשם, בפני מר אוהד סבן, סמנכ"ל חברת דונה, בידועו כי אין אמת בדבר, כי התשלום על העסקה יבוצע מכספי הנאשם ומכספי משקיעים נוספים אותם, כביכול, גייס הנאשם (להלן: "מצג השווא"). במסגרת מצג השווא, העביר הנאשם את התשלומים הנדרשים על פי ההסכם מחשבון בנק על שם חברת טכנובית ומחשבוניות שונים כך שקשה היה לראות שמדובר בכספי נאמנות. חברת דונה הסכימה להתקשר עם חברת טכנובית שבבעלותו של הנאשם, על יסוד מצג השווא.

האישום השלישי

11. הנאשם שימש נאמן לקבוצת רוכשים, אשר ביקשה לרכוש קרקע לבניה בעיר לוד (להלן: "קבוצת הרוכשים"). ביום 11.04.11 זכתה קבוצת הרוכשים במכרז של מנהל מקרקעי ישראל מר/388/201 לזכויות בקרקע ובניה באזור אחיסמך הסמוך לעיר לוד (להלן: "פרויקט אחיסמך-לוד").

12. ביום 28.08.11 פנה מר אלדד גרינהוט למשרדי חברת "י. סאן יזום ושיווק תשס"ה בע"מ" (להלן: "חברת י. סאן"), ששימשה כמתווכת בין רוכשים המעוניינים להצטרף לפרויקט אחיסמך-לוד לבין הנאשם, שם נפגש עם מר אייל מנשה והעביר לו סך של 16,965 ₪ בגין דמי תיווך לחברת י. סאן ובנוסף מסר 10 שיקים על סך של 1,357 ₪ כל אחד, עבור שכר טרחה לנאשם. כמו כן, מסר מר גרינהוט למר מנשה 3 שיקים פרטיים מחשבונו שבבנק הפועלים ורשם כל אחד מהם לפקודת הנאשם בנאמנות, כמפורט להלן: הראשון על סך 30,000 ₪ לתאריך 28.08.11, השני על סך 150,000 ₪ ליום 1.10.11 והשלישי על סך 100,000 ₪ ליום 1.11.11 (להלן: "שיק 3").

13. מר גרינהוט סיכם עם מר מנשה, כי כנגד השיקים על סך 150,000 ₪ ועל סך 100,000 ₪ הוא יביא שיקים בנקאיים ויחזרו לו השיקים הפרטיים שמסר. ואכן, ביום 21.09.11 העביר מר גרינהוט למר מנשה שיק בנקאי, משוך מחשבונו בבנק הפועלים על סך 150,000 ₪ אותו פדה הנאשם ולאחר מספר ימים מר מנשה החזיר למר גרינהוט את השיק הפרטי שמסר על אותו הסכום. ביום 30.10.11 העביר מר גרינהוט למר מנשה שיק בנקאי נוסף של בנק הפועלים על סך 90,000 ₪ (להלן: "השיק הבנקאי") ושיק פרטי נוסף של בנק הפועלים על סך 10,000 ₪, אותם פדה הנאשם מבלי להשיב למר גרינהוט את שיק 3.

14. ביום 27.10.11 הגיע הנאשם למשרדי "ח.י. שירותי המרה" (להלן: "חברת ח.י.") ומסר למר חיים קלפהולץ את שיק 3 כתשלום עבור שיק שלו שחזר. ביום 1.11.11, יום הפירעון של שיק 3, התקשר הנאשם למר קלפהולץ וביקש כי לא יפקיד את השיק. הנאשם לקח את שיק 3 חזרה והעביר את סכום החוב במזומן. בסמוך לאחר מכן, פנה הנאשם למר קלפהולץ ומסר לו את שיק 3 פעם נוספת כערובה במידה ששיק נוסף שמסר לו יחזור. לאחר שהשיק של הנאשם חזר והוא לא נעתר לפנייתו של מר קלפהולץ, הפקיד מר קלפהולץ את שיק 3, אך הוא חזר מאחר שבוטל על ידי מר גרינהוט מיד לאחר שמסר לידי הנאשם את השיק הבנקאי.

האישום הרביעי

15. לנאשם חשבון נאמנות בבנק מזרחי טפחות. בין התאריכים 10.11.11 ל-11.12.11 הוציא הנאשם מהחשבון

18 שיקים בסך כולל של 1,597,000 ₪, שחזרו בשל העדר כיסוי מספיק. בהמשך לכך, ביום 11.12.11. או בסמוך לפניו, הוגבל החשבון. על אף שהחשבון הוגבל, ביום 2.01.12 מסר הנאשם שיק על סך של 87,200 ₪ למר יהונתן גויטע. הנאשם ביקש ממר גויטע לא להפקיד את השיק וטען כי יבצע העברה בנקאית של הסכום. ואולם, הנאשם לא העביר את הסכום כפי שהתחייב, ומר גויטע הפקיד את השיק אשר חזר בשל היות החשבון מוגבל.

האישום החמישי

16. ביום 17.07.11 מכרה הגב' אביבה רובלין רפפורט (להלן: "המוכרת") את דירתה ברח' נחום 14 בירושלים לבני הזוג גרוסברד. בעסקת המכר פעל הנאשם כבא כוחה של המוכרת. לצורך הבטחת התחייבות המוכרת, הוסכם בין המוכרת לקונים כי יופקד סך של 200,000 ₪ מתוך הסכום הכולל של המכירה בידי הנאשם בנאמנות, עד להמצאת אישור על תשלום כל היטלי ההשבחה. עוד הוסכם כי הנאשם יהיה רשאי לשלם את חובות המוכרת בהיטל ההשבחה מכספי הפיקדון.

17. ביום 15.09.11 הופקד שיק על סך של 200,000 ₪ מטעם הקונים לחשבון נאמנות על שם הנאשם. ביום 5.10.11 רכש הנאשם מסניף הבנק בו הופקד הסך האמור, שיק בנקאי לפקודת המוכרת על סך של 199,500 ₪. הנאשם פדה את השיק ונטל את הסכום אליו. ביום 4.06.13 קיבלה המוכרת שובר לתשלום היטל השבחה בסך של 169,275 ₪ ופנתה אל הנאשם על מנת שיבצע את התשלום מכספי הנאמנות. הנאשם דחה את שיחותיה של המוכרת ובני משפחתה בטענות שונות, ובין היתר טען כי הסכום כבר שולם כשהוא יודע שהדבר אינו כן.

האישום השישי

18. במועד הקודם ליום 28.06.12 ובסמוך לו, חתם הנאשם על 20 מסמכי ייפוי כוח על שם אנשים שונים לפיהם הוא מאשר את זיהוי אותם אנשים כמי שהתייצבו לפניו והוא אישר את הסכמתם לאפשר לו לפנות בשמם לבנק ישראל ולברר את זכאותם לקבלת כסף מבנק ישראל ושוברים לקבלת כסף ככל שהם אכן זכאים לו. כל זאת עשה הנאשם למרות שאנשים אלו כלל לא התייצבו בפניו וכלל לא ידעו על הנעשה בשמם. ביום 28.06.12 הגיש הנאשם לבנק ישראל את 20 ייפוי הכוח.

הסדר הטיעון

19. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הצדדים יטענו לעונש באופן פתוח, לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, כאשר הצדדים לא יחרגו מעובדות כתב האישום המתוקן. כן הוסכם כי בנוגע לכספים הרלוונטיים לאישום הראשון, מנהל מקרקעי ישראל חילט כמיליון ₪ מתוכם; בנוגע לאישום השני, הוסכם כי כשלושה מיליון ₪ מהכספים הרלוונטיים נותרו בקופתה של חברת דונה; ובנוגע לכספים הרלוונטיים לאישום החמישי, הוסכם כי הכספים הוחזרו לגב' רפפורט.

תסקיר שירות המבחן

20. כאמור, נתבקש תסקיר שירות המבחן, ומהתסקיר שהוגש ביום 6.06.18 נלמד אודות נסיבות חייו של הנאשם.

בין היתר, עלה כי הנאשם חווה מספר משברים כלכליים לאורך השנים, האחרון שבהם לאחר חשיפת המעשים בהם הודה במסגרת הליך זה, בעקבותיהם נשלל לצמיתות רישיון עריכת הדין שלו. משבר זה הביא את משפחת הנאשם לרדת מנכסיהם, ומפלה כלכלית זו היוותה משבר חמור עבור הנאשם. לצד זאת, הנאשם אגר כוחות ולפני כארבע שנים, הנאשם ואשתו פתחו מסעדה, בה הנאשם עובד כיום.

21. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם קיבל אחריות לביצוע העבירות בהן הורשע. לדברי הנאשם, תחילה מעד באישום הראשון בשל לחצים רבים בהם היה נתון ונוכח ההפסד הכלכלי הגדול שחווה. מעשיו באישום זה טשטשו, כך לפי קצינת המבחן, את גבולות המותר והאסור אצל הנאשם באופן משמעותי, והוא המשיך בביצוע פעולות בלתי לגיטימיות מתוך מחשבה שהוא ירוויח תוך זמן קצר ממון רב כדי שיוכל לתקן את מעשיו באישום הראשון. עוד לדברי קצינת המבחן, הנאשם הביע אמפתיה כלפי נפגעי מעשיו לצד תחושות אכזבה, בושה וצער על אובדנו שלו. הוא חש תחושות אשמה ופחיתות ערך על מעשיו וההידרדרות הגדולה במצבו הכלכלי והאישי.

22. את הסיכון להישנות עבירות מסוג זה מצדו של הנאשם העריכה קצינת המבחן כנמוך, בין היתר נוכח חלוף הזמן מביצוע, קבלת האחריות על ידו וסיכויי שיקום טובים.

23. בשולי התסקיר, באה קצינת המבחן בהמלצה לפיה בית המשפט ימנע מענישה מחמירה של מאסר בפועל וישית על הנאשם מאסר לביצוע בעבודות שירות לצד צו מבחן לתקופה של שנה וחצי ועונש מתונה צופה פני עתיד.

הראיות לעונש

24. במסגרת הראיות לעונש הצטייד ב"כ המאשימה עם גיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם, הכולל שתי הרשעות בעבירה של אי הגשת דוחות למס הכנסה במועד.

25. מנגד, הנאשם הצטייד עם עדותו של מר בן ציון אוירינג, המשמש כמפקד זק"א ירושלים, המכיר את הנאשם כ-20-25 שנים. מר אוירינג סיפר על העזרה שהציע הנאשם בתקופה שקדמה להיותו עורך דין, עת ניהל מסעדה, והעביר דברי מאכל לנזקקים. בהמשך סייע הנאשם בהתנדבות כעורך דין לאנשים במצוקה.

26. העיד גם מר אלחנן דייץ, העוסק בין היתר בסיוע לחולים במחלות קשות, ליתומים, אלמנות ונזקקים שונים, וגם הוא סיפר על הירתמותו של הנאשם בסיוע לנזקקים, הן במתן אוכל מהמסעדה שהייתה בבעלות הנאשם והן לאחר מכן בעת שעסק בעריכת דין.

27. כמו כן הוגשו מסמכים המתעדים מעשי חסד שונים של הנאשם והוצגה הודעה על השעייתו של הנאשם לצמיתות מחברות בלשכת עורכי הדין, צו פשיטת רגל שניתן כנגד הנאשם ומסמכים רפואיים אודות מצבו הבריאותי שלו, לאחר שעבר כריתה של חלק מהברך ומצבה הבריאותי של רעייתו.

טיעוני המאשימה

28. בטיעוניו לעונש, עמד ב"כ המאשימה על כך שהנאשם הורשע למעשה בכ-30 עבירות שונות שבוצעו במשך כשנתיים, עבירות שעל חומרתן אין צורך להכביר במילים. ככלל נטען כי הנאשם מעל באמונם של לקוחות אשר שכרו את שירותיו כעו"ד וסיכן את הכספים שמסרו לו בנאמנות, באחת ההזדמנויות גנב כספים ובאחרת ניסה לעשות זאת וכשל, והוא פעל במרמה מול גופים שונים. העבירות שביצע הנאשם נועדו להגן על חופש הרצון של המתקשרים בעסקאות, זכות הקניין, ומיסוד דרכי מסחר תקינות.

29. לטענת ב"כ המאשימה, על בית המשפט לקבוע מתחם נפרד לכל אישום, שכן מדובר במעשים שונים, בעבירות שונות שנעברו במועדים שונים, וכלפי קורבנות שונים.

30. באישום הראשון, פגע הנאשם בבנק דיסקונט שעה שזיף מכתב שנכתב כביכול על ידי הבנק, במשרד הבינו והשיכון אשר נאלץ בין היתר לערוך בירורים עם בנק הדואר, להוציא מכרז חדש, ולפנות ליחידה לפניות הציבור בבנק ישראל. לחומרת המעשים באישום זה יש להוסיף את התכנון שקדם להם, את ניצול מעמדו של הנאשם כעורך דין, את עשייתם עבור בצע כסף, ואת הנזק שהיה צפוי להיגרם בשל זכיה במכרז שלא כדין. לטענת המאשימה, מתחם העונש ההולם עבירה זו בנסיבותיה נע בין 18 חודשי מאסר בפועל ל- 42 חודשים, לצד קנס, פיצוי ומאסר על תנאי.

31. גם באישום השני פעל הנאשם עבור בצע כסף, וגרם נזק לחברת דונה. נטען כי גם מתחם העונש ההולם לעבירה זו נע בין 18 ל- 42 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס.

32. באישום השלישי, פגע הנאשם לצד זכות הקניין גם בחובת האמון שהוא היה חב למר גרינהוט ממנו לקח תשלום בנאמנות, גם בפעם זו עבור בצע כסף, תוך ניצול לרעה של כוחו ומעמדו. מתחם העונש ההולם לעבירה זו בנסיבותיה, נע לעמדת המאשימה בין 6 חודשים מאסר בפועל שאפשר שירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס.

33. באישום הרביעי, שב ופגע הנאשם בזכות הקניין ובשאר הערכים הנזכרים, ומתחם העונש ההולם מעשה זה בנסיבותיו נע מ-8 חודשי מאסר ועד ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס.

34. באישום החמישי, בו ניצל הנאשם את כוחו לרעה כעורך דין וגנב כספים מלקוחותו תוך שהוא פוגע באמון הציבור בעורכי הדין ובגב' רפפורט. הנזק אמנם היה יכול להיות חמור יותר לו הנאשם לא היה מחזיר לגב' רפפורט, אמנם בחלוף תקופה ארוכה, את מלוא כספה. מתחם העונש ההולם בגין מקרה זה נע מ-18 חודשי מאסר בפועל עד ל-36 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי הענישה הנוספים.

35. באישום השישי, שב הנאשם וניצל לרעה את כוחו ומעמדו כעורך דין, ושב ופעל עבור בצע כסף, תוך אפשרות לגרום נזק רב, הן לאנשים שאת חתימתם זיף והן לאמון הציבור במערכות בנק ישראל ובעורכי הדין. מתחם העונש

ההולם מעשה זה בנסיבותיו נע, לעמדת המאשימה, מ-6 חודשי מאסר שאפשר שירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי הענישה הנוספים.

36. באשר לעונשו של הנאשם בתוך המתחמים נטען כי יש לגזור את עונשו בחלק התחתון של המתחמים, אך לא בתחתיתם, זאת נוכח שיקולי הרתעת הרבים ועברו הפלילי.

37. ב"כ המאשימה ציין כי המאשימה, בעת שקלה את העונש שתבקש להשית על הנאשם, הביאה בחשבון את חלוף הזמן מביצוע העבירות, אך בד בבד ציין כי נוכח היקף המעשים ומורכבותם אין מדובר בשיהוי שאינו מוצדק. מה גם, שחלק מהתמשכות ההליך רובצת לפתחו של הנאשם. לדברי ב"כ המאשימה, גם נלקחו בחשבון גילו של הנאשם, מצבו הבריאותי והחזרת הכסף בחלק מהאישומים. לצד זאת, הנאשם לא נוטל אחריות מלאה על המעשים ומתמקד בעיקר בתוצאות מעשיו לגביו.

38. נוכח כל הטענות האמורים, ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשם שלוש שנות מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לנפגעי העבירה.

טיעוני הנאשם

39. מנגד טען ב"כ הנאשם, כי אין מדובר במעשים שעשה הנאשם עבור בצע כסף, שכן חרף מצבו הכלכלי הלא טוב, הוא לא שלשל כספים לכיסו האישי.

40. לדבריו, באישום הראשון, אכן מדובר בהתנהלות בלתי ראויה אך אין מדובר בשליחת יד בכספי אחרים. כל שביקש הנאשם הוא להרוויח זמן קצר, יום או יומיים, עבור הלקוחות, וזמן זה הוא קיבל במרמה. גם אין מדובר בכספים של הלקוחות עליהם שימש הנאשם כנאמן כי אם כספים שלו.

41. לגבי האישום השני, נטען כי מדובר במעשים שהם על גבול סכסוך אזרחי שאינם מתאימים להליך פלילי. כל שעשה הנאשם היה, פעולות להניח את דעתה של חברת דונה בדרך של מרמה בכך שהוא לא סיפר לחברת דונה כי מדובר בכספי משקיעים פרטיים. בסופו של דבר חברת דונה קיבלה פיצוי של 7 מיליון שקלים על מעשיו כלפיה.

42. באישום השלישי, נטען כי השיק שמסר מר גרינהוט ניתן כערובה ובסופו של יום, השיק לא חזר ולא נפרע.

43. לגבי האישום הרביעי נטען כי איש לא התלונן, ובשלב בו הנאשם סבל מ"סחרור" בחייו המקצועיים, חזרו השיקים ללא כיסוי.

44. לגבי האישום החמישי, נטען כי הנאשם החזיר את הכסף הרבה זמן לפני שהמתלוננת הסכימה לקחת אותו,

מעצמו, ולא כחלק מהסדר טיעון.

45. באישום השישי פעל הנאשם בתקופה בה הוא היה "מרוסק" מבחינה כלכלית, כשרואה החשבון אמר לו שיש מספר לקוחות שיש צורך לאשר את חתימותיהם שלא בנוכחותם. רואה החשבון הוא זה שהביא את השמות ואת תעודות הזהות ואין כל טענה כי הנאשם קשר קשר כלשהו לביצוע עבירה.

46. באשר לנאשם, טען הסניגור כי לא ניתן להתעלם משיקולי שיקום במקרה זה. הנאשם, אשר הצליח בעסקים באופן מטאורי והתעסק בכספים בסכומים גדולים, נקלע לבעייה כלכלית, ואז בניסיון להיחלץ ממנה, נפל לבורות נוספים, בזה אחר זה. מדובר במעשים שנעשו לפני שנים רבות, ומאז הנאשם עובד קשה לפרנסתו ופרנסת משפחתו, במסעדה קטנה שהוא מנהל. הנאשם שרגיל היה לחיות חיים טובים במרה גבוהה, גר כיום במרתף, עובד קשה, ומאז שנחשפו המעשים, לא נפתח כנגדו ולו תיק אחד. זאת לאחר שהוא הבין את הבעייתיות שהייתה נחלתו בעבר ובחר בדרך חיים חדשה. הנאשם מצוי בהליך פשיטת רגל, חי בצמצום ופועל לתשלום חובותיו כפי שנקבע לו בהליך פשיטת הרגל.

47. נוכח טיעונים אלו, נתבקש שבית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן וישית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות. באשר לרכיבי הקנס והפיצוי נטען, כי הנאשם שילם מכיסו כספים רבים. על כן אין מקום להשית עליו קנס או פיצוי, שמשמעותם תהיה מאסרו של הנאשם, בהעדר יכולת כלכלית לשלם את הקנס והפיצוי.

48. הנאשם, בדבריו, ביקש שבית המשפט יתחשב במחיר ששילם עד היום, שעה שנפל מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, מעורך דין מכובד שגר במגדלי מגידו והרוויח מאות אלפי שקלים הגיע לפת לחם ממש. הוא ציין כי הבין את הטעיות שעשה וכיום הוא מתנהל באופן אחר. מתפרנס בכבוד ומשתדל לעזור לציבור כפי שעשה כל חייו. לדבריו, מעולם לא גנב או ניסה לגנוב על מנת לממן אורח חיים מסויים, כי אם חי בצניעות יחסית לכספים שהרוויח. הוא ציין כי היה מרותק למיטתו 3 חודשים מבלי יכולת לזוז, לאחר שנאלצו לקטוע חלק מהברך שלו, וכיום הוא נעזר במקל לצורך הליכה. גם מצבה הבריאותית של אשתו אינו שפיר, אך על אף קשיים אלו הם עושים כל מאמץ לעבוד לפרנסתם. כן ציין, כי עונש מאסר יפגע בשידוך ילדיו ופיל מעמסה כבדה על רעייתו.

דין והכרעה

49. לא יכולה להיות מחלוקת, כי מדובר במסכת ארוכה של מעשים חמורים ופסולים שנעשו על ידי הנאשם בתוקף תפקידו כעורך דין, לאורך תקופה שאינה קצרה של קרוב לשנתיים. המעשים כונו כלפי קורבנות שונים ואין מדובר במעידה חד פעמית.

50. גם אם במרבית האישומים, הנאשם לא גזל כספיהם של אנשים פרטיים, אין ספק כי הוא פגע בשורה של ערכים חשובים, בין היתר: הבטחת תקינות הליכי מכרז ציבוריים; הצורך במתן הגנה ראויה על רכוש הציבור, הצורך להבטיח התנהלות בנקאית תקינה ואמינה, ופגיעה בהליכי מסחר תקינים.

51. מידת הפגיעה בערכים היא גבוהה. הנאשם פעל במגוון דרכי רמיה וזיוף, בין היתר הולך בכחש את לקוחותיו כמו גם צדדים שלישיים, חלקם ציבוריים, ואף גרם ללקוחותיו להאמין שהוא דואג ושומר על כספם, ובהבעת - עשה בדיוק את הדבר ההפוך.

52. מדובר במספר לא מבוטל של מעשים, שבוצעו כשהנאשם מנצל לרעה את תפקידו כעורך דין ואת האמון הניתן בדרך כלל לעורכי דין. כפי שציין בית המשפט לא פעם, לעובדה כי הנאשם הוא עורך דין, ש"נאמנות ויושר אמורים להיות נר לרגליו" יש לתת משקל מיוחד בעת גזירת העונש, שכן "ללא שמירה על האמון הבסיסי בין עורך דין ללקוחו לא יוכל לסכון מקצוע עריכת הדין, וחמור מכך - אנשים לא יוכלו לתת מבטחם בעורכי דין חרף הצורך להיזקק לשירותים משפטיים לשם הגנה על זכויותיהם" (ע"פ 1082/14 ג'סאר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.07.15)).
וראו גם: ע"פ 308/85 מאירוב נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 445, 421 (1987); עפ"ג (מחוזי-מרכז) 3897-11-16 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.06.17).

53. באשר לשאלה האם מדובר ב"אירוע" אחד או במספר "אירועים" לצורך קביעת מתחם עונש הולם בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, דעתי כדעת ב"כ המאשימה. הקביעה כי מדובר ב"אירוע" אחד מבוסס על מבחן "הקשר ההדוק" היינו, האם המעשים שבהם הורשע הנאשם היו חלק ממסכת עבריינית אחת או רצף של אירועים (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14)).

54. לא ניתן לומר כי מדובר בעבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת. למעשים לא קדם תכנון מוקדם; לא היה רעיון אחד שעמד מאחורי כל המעשים, לא ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות, למעט אישום 2, אשר גם לפי כתב האישום, היה בהמשך לעבירות שבוצעו באישום הראשון; לא קיימת סמיכות בזמן לאירועים, ולא ניתן לומר כי קיים קשר בין העבירות במובן זה שאחת מהן נועדה לאפשר את ביצועה של אחרת (ראו למשל: ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (פורסם בנבו, 3.09.15)).

55. עוד יצוין, כי בקביעת מתחם העונש ההולם יש להביא בחשבון כי לא פעם עבירות מסוג זה, שעל פניהן נראות "נקיות יותר", חמורות יותר מעבירות רכוש אחרות מבחינת היקפן, תחכומן, והנזק הכללי שנגרם מהן מעבר לדל"ת אמותיו של הנפגע הספציפי.

56. כן יש להביא בחשבון כי המניע לעבירות שביצע הנאשם הוא כלכלי, זאת גם באותם מקרים בהם לא היה בכוונתו לשלשל כסף ישיר לכיסו, שכן אין ספק כי בסופו של דבר הצלחת לקוחותיו הייתה מסבה לו הכנסה כספית גבוהה יותר, במקרים אלו או במקרים אחרים. זאת גם אם אקבל את גרסת הנאשם כי תחילת ביצוען של העבירות היה נעוץ בביטחון מופרז וחתירה להצלחה "בכל מחיר" ולא לשם רדיפת בצע.

57. אשר על כן, לאישום הראשון והשני יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד, במסגרתם פעל הנאשם לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, פעם עבורו ופעם עבור עמותה אותה ייצג, שעה שהוא פועל במרמה כנגד צדדים שלישיים ובכלל זה משרד השיכון, ותוך שהוא מזייף מסמכים בנקאיים לשם כך. קשה להמעיט מחומרת מעשים אלו. זאת עשה הנאשם בין היתר כשהוא נהנה מהאמון שניתן לו בשל היותו עורך דין.

58. בשים לב לכך, איני סבור כי עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות יתן ביטוי הולם לחומרת מעשיו של הנאשם, ואין הוא בא בגדרי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו. אני סבור כי מתחם העונש ההולם למעשים אלו נע בין 7

חודשי מאסר ועד ל-20 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

59. באישום הרביעי הורשע הנאשם בעבירות רבות של הוצאת שיק ללא כיסוי, כאשר לפי כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם מדובר בשיקים על סך כולל של למעלה ממיליון וחצי שקלים. מדובר במעשים שיש בהם כדי לפגוע לא אך בזכות הקניין כי אם גם בחיי המסחר התקינים בכללם. מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-15 חודשי מאסר.

60. האישום החמישי, חמור במיוחד, שכן במסגרתו הנאשם גנב כסף מלקוחותו אשר נתנה בו את אמונה. מדובר, לא אך בפגיעה בקניינה של המתלוננת אלא גם ביחסי האמון המיוחדים שבינה לבין הנאשם נוכח תפקידו. מקדמת דנא ציין בית המשפט, כי ככלל אין לפטור אדם שהורשע בביצוע עבירות דוגמת גניבה בידי מורשה או על ידי נאמן מעונש מאסר בפועל, בין היתר בשל חומרת הפגיעה בקרבנות העבירה, שכיחותן ופגיעתן הקשה בציבור הרחב (ע"פ 3506/13 הבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.01.16); ע"פ 281/82 אבו חצירא נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(3) 673 (1983)).

מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע משבעה חודשי מאסר בפועל ועד ל-20 חודשי מאסר.

61. בדומה לכך, חומרתו של האישום השלישי, אלא שבו מדובר אך בניסיון גניבה בידי מורשה שלא הושלם. מתחם העונש ההולם נע ממספר חודשי מאסר לביצוע בעבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי וקנס.

62. באישום השישי, פעל הנאשם כעורך דין וזייף חתימות עבור בצע כסף, ובצדק נטען כי במעשיו יכול היה הנאשם לגרום נזק רב לאמון הציבור במערכת בנק ישראל ובעורכי הדין. גם אלו שחתימתם זויפה נפגעו ממעשיו בשל עצם החתימה. מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר.

63. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק, גם במקום בו נקבעו מתחמי ענישה למספר אירועים, יש לקבוע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם. לענין זה על בית המשפט להביא בחשבון את תדירות המעשים והזיקה ביניהן, ולשמור על יחס הולם בין חומרת המכלול המעשים ומידת אשמושל הנאשם לבין סוג העונש, ומקרה של השתת עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

64. אני סבור כי בשים לב למכלול הנסיבות המאפיינות את מכלול האירועים, מתחם העונש ההולם נע מ-12 חודשי מאסר ועד 48 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי במקרים המתאימים.

ובאשר לנאשם.

65. הנאשם יליד 1961, כיום בן 58 נשוי ואב לשישה ילדים. נוכח חשיפת מעשיו, נשלל ממנו רישיון עריכת הדין

והוא ירד מנכסיו, דבר שהיווה עבורו משבר חמור. בעברו שתי הרשעות בעיכוב בהגשת דוחות למס הכנסה.

66. לצד זאת, עברוהפליהנקי ברובו, אורח חייוהנורמטיבי צריכות להישקל אל מול העובדה כי עבירות מסוג זה, מתבצעות בדרך כלל על ידי אנשים שהם בהכרח נורמטיביים ולרובנעדריעבר פלילי, שאלמלא כן לא יכלו לשמש בתפקיד עורך דין.

67. הנאשם קיבל אחריות לביצוע המעשים והביע חרטה כנה על ביצוען ויש לזקוף זאת לזכותו. בייחוד יש לתת משקל לעובדה, כי באישום החמישי הוא החזיר את מלוא הכספים למתלוננת הגב' רפפורט. גם חלוף הזמן ואי ביצוע עבירות מאותו מועד עומדים לזכותו, וכך גם העובדה כי רישיונו נשלל לצמיתות ונגדע מטה לחמו. נתתי דעתי גם לתרומתו של הנאשם לאחרים בגמילות חסד שבגוף ובממון כפי שעלה מהעדויות בהן הצטייד, ולא נעלמו מעיני מצבם הבריאותי שלו ושל רעייתו.

68. לא נעלמו ממני טענות הנאשם על הפגיעה של עונש מאסר במשפחתו של הנאשם, בין היתר בשים לב למגזר, אליו הוא משתייך, כשלפי הטענה, השתת עונש מאסר בפועל עלולה לפגוע בהמשך חייהם של ילדיו ותקשה עליהם לבנות את בתיים שלהם. המחוקק עצמו קבע בסעיף 40א(2) כי בעת גזירת העונש יש לתת את הדעת על הפגיעה של העונש במשפחת הנאשם, וברי כי ענישה צריכה להתחשב בהיבטים אנושיים, ובכלל זה כמובן השפעת העונש על בני המשפחה (ראו: ע"פ (מחוזי-ת"א) 55936-12-13 **דורון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.02.15)). עם זאת, אין מדובר בשיקול יחידי, ובמקרה זה, חומרת המעשה אינה יכולה להסכין עם הימנעות מעונש מאסר.

69. אני סבור אפוא, כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם. נכון אני לקבל את טענת הסניגור כי אין להוציא קטגורית עבירות מסוג זה בהן הורשע הנאשם, מהמסגרת העוסקת בשיקום הנאשם. עם זאת, אני סבור כי העובדה כי בכל מקרה בו נאשם הביע חרטה ואף שינה אורחותיו, הוא נכנס לגדרו של סעיף 40ד(א) לחוק, באופן המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. שיקום בעבירות מסוג זה, צריך להיות מושתת על תהליך של בחינה מדוקדקת של דפוסי המחשבה הבסיסית שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות, ותהליך טיפולי של שירושן ותיקון. על כן, אני סבור כי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם במקרה זה משיקולי שיקום, ויש לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, וכאמור, בקצהו התחתון.

70. באשר לרכיבים הממוניים, הרי שעל אף שהשתת קנסותבעבירותכלכליותמשרתתתכלית הרתעתיתותאפתורמתלאיון תוצאות העבירה (ראו למשל: ע"פ 4190/13 **סמואל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.11.14)). הדין וההלכה הפסוקה היא כיבהטלתהקנסישלהביאבחשבוןאףאתשאלת יכולתושלנאשםלעמודבתשלוםהקנסלאורמצבוהכלכלי (ראו למשל: ע"פ 35181-08-10 **מדינת ישראל נ' ברנר** (פורסם בנבו, 17.01.11); ע"פ 70036/02 **גל משה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.05.02)).

71. מצבו הכלכלי של הנאשם אינו טוב והוא מצוי בהליכי פשיטת רגל, ובני משפחתו, למצער חלקם, סמוכים על שולחנו. בשים לב לעונש המאסר, השתת קנס משמעותי תפגע קשה במשפחתו של הנאשם, ולצד זה יש סיכוי של ממש כי המשמעות תהיה ריצוי המאסר חלף הקנס.

72. יש גם להביא בחשבון, כי אין מדובר בכספים ששלשל הנאשם לכיסו באופן ישיר, וודאי לא כספים משמעותיים, למעט באישום החמישי, בו כאמור, הוא השיב למתלוננת את מלוא הסכום, גם אם באיחור.

בשים לב לכל האמור, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתאם את כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד ליום 25.11.18 בשעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ב. 6 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשם יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע, למעט העבירה של הוצאת שיק ללא כיסוי, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. 3 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשם יעבור עבירה של הוצאת שיק ללא כיסוי, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ד. קנס בסך של 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תחתם. הקנס ישולם עד ליום 1.01.21.

ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ל' תשרי תשע"ט, 09 אוקטובר 2018, במעמד המתייצבים.

[1] בכתב האישום המתוקן מצוין אישום זה כאישום שלישי, אך מאחר והאישום השני נמחק אתייחס לאישום זה כאישום שני, ובהתאם לכך יימנו שאר האישומים.